

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №11/ 25.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №11/ 15.04.2024 г.)

Декан:

(Доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЪРГОВСКО ПРАВО“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3

СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В Т.Ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Андрияна Андреева)

2.
(гл. ас. д-р Милена Цветковска)

3.
(гл. ас. д-р Виолета Вladoва-Иванова)

Ръководител катедра:
(доц. д-р Галина Йолова - Паскалева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма по дисциплината „Търговско право“ е предназначена за обучение на студенти в ОКС „Бакалавър“, дистанционна форма на обучение.

В нея са включени базисни за търговското законодателство теми, които разглеждат основни правни институти и съответните правни отношения. Същевременно в нея се застъпват и актуални тенденции в развитието на търговското право. Ключовите теми в дисциплината са свързани с правно-организационните форми за осъществяване на търговска дейност, изискванията към търговците, отделните видове търговски сделки и материята на търговската несъстоятелност.

Целта на учебната дисциплина е да предостави на студентите актуални знания в областта на търговското право, реално необходими в бъдещата им практика и професионалната им реализация.

Лекционният курс е разработен в съответствие с динамиката на променящото се законодателство и предоставя актуална информация за нормативната уредба, като същевременно предлага и анализ на утвърдените теоретични постановки и тяхното практическо приложение. Предвид съвременните тенденции за все по-широко приложение на услугите на информационното общество, в учебната програма е отделено внимание на въпросите свързани със сключване на договорите от разстояние и по електронен път.

Очакваните резултати от изучаването на дисциплината „Търговско право“ от студентите са: придобиване на познания за базисните институти на търговското законодателство и разбиране на тяхната същност; реално приложение на придобитите правни знания посредством използването им в специализираните икономически и управленски дисциплини; формиране на умение за боравене със специализирани правни актове (ТЗ, ЗЗД и др. закони и подзаконови актове) и изграждане на способности за тяхното разбиране и използване при преценката и решаването на отделни практически ситуации.

Усилията на екипа са насочени и към конкретни практически умения на студентите, основани на познанието, което придобиват по време на лекционния курс. За целта по време на обучението се стимулира самостоятелната работа с нормативни актове, като се използват актуални ресурси достъпни по електронен път. Стимулира се задълбочаването на познанията относно отделни търговски договори, като се развиват възможностите за самостоятелна работа с тях, а също така студентите се запознават и с релевантна съдебна практика.

Прилаганите методи в обучението, а именно: решаване на казуси и задачи чрез активна работа през университетската платформа за електронно обучение; анализиране на теми; развиване на способностите за овладяване на специфична правна терминология и правилното ѝ прилагане в практиката, самостоятелната работа с нормативни актове, като се използват актуални ресурси достъпни по електронен път, следва да допринесат за развитието на следните ключови компетентности – езикова, гражданска компетентност, предприемаческа компетентност, както и цифрова компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема първа: ПОНЯТИЕ ЗА ТЪРГОВСКО ПРАВО. ОБЩО УЧЕНИЕ ЗА ТЪРГОВЕЦА
1.1	Търговско право – предмет, метод, източници, система
1.2	Понятие за търговец. Видове. Общи правни белези. Понятие за фирма, седалище и адрес на управление.
1.3	Правен режим на търговското предприятие.
2	Тема втора: ТЪРГОВСКО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
2.1	Понятие за търговско представителство и видове търговски представители.
2.2	Прокурист. Търговски пълномощник. Търговски помощник.
2.3	Търговски представител. Търговски посредник.
3	Тема трета: ВИДОВЕ ТЪРГОВЦИ
3.1	Едноличен търговец – понятие и характеристика.
3.2	Сдружаванията в търговското право. Обща характеристика на търговските дружества. Кооперацията като търговец.
4	Тема четвърта: ПЕРСОНАЛНИ ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА
4.1	Събирателно дружество – понятие и учредяване, правен режим на правата и задълженията на съдружниците, управление, прекратяване на дружеството и членството.
4.2	Командитно дружество – понятие и учредяване, правен режим на правата и задълженията на съдружниците, управление, прекратяване на дружеството и членството.
5	Тема пета: ДРУЖЕСТВО С ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ. ДРУЖЕСТВО С ПРОМЕНЛИВ КАПИТАЛ.
5.1	Дружество с ограничена отговорност – обща характеристика и учредяване. Капитал, имущество, дялове. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.
5.2	Дружество с променлив капитал – обща характеристика и учредяване. Капитал, имущество, дялове. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.
6	Тема шеста: АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО. КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО С АКЦИИ.
6.1	Акционерно дружество – обща характеристика и учредяване. Капитал, имущество, дялове. Облигации. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.
6.2	Командитно дружество с акции – обща характеристика и учредяване. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.
7	Тема седма: ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА
7.1	Понятие и форми на преобразуване. Фактически състав на преобразуването. Действие на преобразуването. Защита правата на кредиторите, акционерите/съдружниците.
7.2	Преобразуване чрез вливане, сливане, разделяне, отделяне – понятие, фактически състав. Преобразуване чрез промяна на вида (правната форма) – понятие и фактически състав. Преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик – понятие, фактически състав, последици.
8	Тема осма: ПРЕКРАТЯВАНЕ И ЛИКВИДАЦИЯ НА ТЪРГОВСКИТЕ ДРУЖЕСТВА. ОБЕДИНЕНИЯ НА ТЪРГОВЦИ
8.1	Понятие за прекратяване. Понятие за ликвидация. Фази на ликвидационното производство. Ликвидатор – правно положение, права и задължения.
8.2	Обединения на търговци – същност и цели на обединенията. Видове обединения. Консорциум. Холдинг.

9	Тема девета: ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЪРГОВСКИТЕ СДЕЛКИ
9.1	Понятие за търговска сделка. Критерии за определяне търговския характер на сделките. Видове.
9.2	Сключване на търговските сделки. Особености. Изпълнение и неизпълнение на търговските сделки. Търговски обезпечения.
10	Тема десета: ТЪРГОВСКА ПРОДАЖБА
10.1	Понятие за търговска продажба. Обща характеристика. Видове. Вещно и облигаторно действие на договора.
10.2	Особени търговски продажби – правен режим. Транзитна продажба. Продажба на изплащане. Продажба с уговорка за изкупуване. Продажба с предварително плащане на цената. Продажба на публичен търг с явно наддаване.
11	Тема единадесета: ДОГОВОР ЗА ЛИЗИНГ
11.1	Понятие и характеристика. Видове лизинг.
11.2	Права и задължения на страните. Сублизинг.
12	Тема дванадесета: КОМИСИОНЕН ДОГОВОР. СПЕДИЦИОНЕН ДОГОВОР
12.1	Комисионен договор – понятие и обща характеристика. Задължения на страните. Прекратяване.
12.2	Спедиционен договор – понятие и обща характеристика. Задължения на страните. Прекратяване.
13	Тема тринадесета: ДОГОВОР ЗА ПРЕВОЗ
13.1	Понятие и обща характеристика на договора за превоз.
13.2	Видове договори за превоз.
14	Тема четиринадесета: ТЪРГОВСКА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ
14.1	Защита при данни за неплатежоспособност. Стабилизационно производство.
14.2	Понятие за търговска несъстоятелност. Обща характеристика. Предпоставки за откриване на производството.
14.3	Маса на несъстоятелността.
14.4	Органи в производството по несъстоятелност
15	Тема петнадесета: ФАЗИ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ
15.1	Обявително решение за откриване на производство по несъстоятелност. Охранителни мерки за попълване масата на несъстоятелността
15.2	Обезпечителни мерки. Предявяване на вземанията.
15.3	План за оздравяване на предприятието. Приключване на производството по несъстоятелност

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

В представянето на методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се описва използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- *Основните учебни ресурси за подготовка са презентации, лекции и тестови въпроси, които се прилагат след всяка теоретична единица. В процеса на обучение се предвижда и възможност за решаване на практически казуси. Предвижда се и предоставянето на хипервръзки за допълнително ползване на сайтове по електронен път. Практическото усвояване на знания е и по пътя на работата с нормативни актове чрез електронни ресурси.*
- *Основните учебни дейности са изнасяне на лекционния материал чрез представяне на презентации, дискусии със студентите, работа с онлайн правни речници, литература и съдебна практика, чрез които студентите могат да получават непосредствена информация, необходима за тяхната подготовка.*

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	40
1.3.	Домашна работа – писмена по конкретна задача	1	30
1.4	Работа с нормативни актове	1	8
1.5	Разработване на практическа задача	1	30
	Общо за семестриалното оценяване:	4	108
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
	Общо за сесийното оценяване:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	5	168

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Търговско право“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бъчварова, М., Вladoва-Иванова, В., Цветковска, М. Търговско право. Варна: Унив. Изд. Наука и икономика, 2022
2. Герджиков, О. Учебник по търговско право. Част втора. Търговски сделки. София: ИК „Труд и право“, 2022
3. Бъчварова, М. Особенности в правния режим на търговската продажба. Правото и бизнесът в съвременното общество. Варна, Наука и икономика. 2010, с. 102-11, Достъпно на: <file:///D:/Downloads/SSRN-id3522496.pdf>
4. Вladoва-Иванова, В. По някои въпроси за дружеството с променлив капитал. Правото и бизнесът в съвременното общество. Сборник с доклади от 6-та национална научна конференция 19 октомври 2023. Издателство „Наука и икономика“ ИУ – Варна, 2024, с.91-99, Достъпно на: <https://ue-varna.bg/uploads/filemanager/303/publishing-complex/2023/Pravo-biznes-savremenno-obshtestvo-2023.pdf>
5. Вladoва-Иванова, В. Клаузата форсмажор в търговските договори. Известия. Икономически университет-Варна, 2019, бр. 1, с. 40-52, Достъпно на: https://journal.ue-varna.bg/uploads/20190516100506_5529116305cdd35d2bd9b4.pdf
6. Цветковска, М. Управление на дружеството с променлив капитал и на дружеството с ограничена отговорност – сравнителноправни аспекти. Правото и бизнесът в съвременното общество. Сборник с доклади от 6-та национална научна конференция 19 октомври 2023. Издателство „Наука и икономика“ ИУ – Варна, 2024, с. 108-119, Достъпно на: <https://ue-varna.bg/uploads/filemanager/303/publishing-complex/2023/Pravo-biznes-savremenno-obshtestvo-2023.pdf>
7. Цветковска, М. Представителна власт на управителя на дружеството с ограничена отговорност. Известия. ИУ-Варна, 2017, бр. 3, с. 302-314, Достъпно на: https://journal.ue-varna.bg/uploads/20180312010021_854352465aa679e572e9b.pdf